

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/185/2019
Identifikačné číslo spisu: 2715205531
Dátum vydania rozhodnutia: 11.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2715205531.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenej JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom Bratislava, Vajnorská 55, proti žalovanému U. H., bytom R., J. XX, zastúpenému JUDr. Alenou Arbetovou, advokátkou, so sídlom v Holíči, Námestie sv. Martina 3A, o zaplatenie 1.595,10 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 7 C 760/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 5. septembra 2018 sp. zn. 11 Co 185/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Skalica (ďalej len „súd prvej inštancie“) sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 1.595,10 € s úrokom z omeškania z titulu regresu podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 28. marca 2017 č. k. 7 C 760/2015-180 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 1.333,50 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.333,50 € od 27.11.2014 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 67 %. V odôvodnení uviedol, že žalovaný preukázateľne spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu, preto i nárok žalobkyne titulom regresu v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov bol dôvodný, ale len v sume 1.333,50 € (1.030,- € - reálna suma opráv + 200,- € - spracovateľský poplatok + 103,50 € - náklady na znalecký posudok) spolu so správne uplatneným zákonným úrokom. Súd zamietol žalobu v časti 80,60 € (za diaľničnú známku) a v časti 181,- € (rozdiel medzi škodou uplatnenou v žalobe a skutočne uhradenou škodou na vozidle).

3. Proti vyhovujúcemu výroku predmetného rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 5. septembra 2018 sp. zn. 11 Co 185/2017 tak, že ho v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania potvrdil a priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená a ustanovením § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd sa podľa tvrdenia dovolateľa nepovažoval za potrebné vysporiadať s námietkami žalovaného, ktoré sa týkajú podstatných a rozhodujúcich skutočností, najmä okolnosti uhradenia škody.

5. Žalobkyňa navrhla vo svojom vyjadrení, aby najvyšší súd podané dovolanie odmietol, resp. zamietol a priznal jej náhradu trov konania. Žalovaný a žalobkyňa v ďalších svojich podaniach - vyjadreniach zotrvali na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

8. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

9. V preskúmvanej veci je predmetom dovolacieho konania suma 1.333,50 €, teda tá časť predmetom konania, v ktorej bola žalobkyňa pred súdom prvej inštancie úspešná a v tejto časti bolo prvostupňové rozhodnutie napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu potvrdené. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (6. augusta 2015) bola 380,- € [podľa § 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2015]. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (3,800,- €), keďže sa nejedná o spor s ochranou slabšej strany. Prípustnosť dovolania žalovaného bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ CSP vylúčená.

10. Dovolateľ vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku ďalej namieta vadu podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa tohto ustanovenia, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Skoršia nejednotnosť rozhodovacej praxe najvyššieho súdu v tom, či za procesný postup považovať i rozhodnutie (ako konečný produkt rozhodovacej činnosti súdu), bola odstránená prijatím stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nedostatky v odôvodnení rozhodnutia zakladajú tzv. zmätočnosťnú vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP len výnimočne.

13. V prejednávanej veci o prípad vyššie spomenutej výnimočnosti, a teda ani o prípad nutnosti uplatnenia druhej vety stanoviska R 2/2016 nejde. Výnimka sa má totiž týkať len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné i podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, o aký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003), resp. ak odôvodnenie rozhodnutia obsahuje výkladom neodstrániteľné rozpory (protirečivosti).

14. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za takú vadu nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Odvolací súd v plnom rozsahu prebral súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov. Pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľal i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkázal na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemohol preto dať za pravdu žalovanému. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu reagoval odvolací súd v primeranom rozsahu (aj

na odvolacie námietky žalovaného. Obširnejšie sa vyjadril k problematike premlčania žalovaného nároku a totožnosti, resp. rozdielnosti a osobitosti náhrady škody a nároku na regresnú náhradu, ktorá má v náhrade škody svoj pôvod. Odvolací súd zistil, že odvolacie dôvody nie sú opodstatnené a neboli ani zistené žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie. Poukázal na osobitné plynutie premlčacej doby pri regresnej náhrade, aj na skutočnosť, že podmienkou vzniku regresného práva je už len to, že sumy boli vyplatené, čo bolo napriek tvrdeniam žalovaného preukázané výpisom z účtu žalobkyne. Na odôvodnenie rozhodnutia súdu je potrebné nazerať v kontexte celého textu. Pokiaľ súd považoval zaplatenie náhrady škody za hlavnú podmienku vzniku práva na regresnú náhradu, z logiky veci musel považovať uhradenie škody za preukázané, ak žalobe čo i len čiastočne vyhovel. Nie je teda nevyhnutné trvať na explicitnom vyjadrení tejto skutočnosti v odôvodnení odvolacieho rozsudku, keďže vyplýva zo samotnej logiky textu. S odôvodnením aj na vyššie citovanú judikatúru Ústavného súdu SR najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že nie je zo strany odvolacieho súdu treba osobitne reagovať na každý bod opravného prostriedku, ktorým sa zaoberá. Nebolo preto nevyhnutné osobitne reagovať na všetky body odôvodnenia odvolania žalovaného. Na potvrdenie rozhodnutia okresného súdu bol dostatok dôvodov.

16. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol aj v tejto časti.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.